

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

School Board Participation in Academic Affairs Administration in Schools under Buriram Primary Educational Service Area Office 2

เด่นมหัชชัย นันธิษา¹ สุนทร โคตรบรรเทา² และปราณีพันธ์ จารุวัฒนพันธ์³

Denmahachai Nanthisa¹, Sunthon Kohtbantau² and Praneephan Jaruwattanaphan³

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์¹

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์²

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์³

E-mail : pantakoree@hotmail.com¹ and sunthon@hotmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ **ประการแรก** เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน **ประการที่สอง** เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ ในการบริหารงานทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามตัวแปรต้นได้แก่ ขนาดสถานศึกษาและสถานภาพ และ**ประการที่สาม** เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 321 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น และมีค่าความเชื่อมั่น .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็นในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้าน เกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามสถานภาพ เป็นอยู่ภายในสถานศึกษาและอยู่นอกสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมีปัญหา คือ สถานศึกษาไม่แจ้งผลการใช้และการประเมินหลักสูตรให้ทราบอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ไม่ไม่เข้าใจรูปแบบ ระเบียบ และเกณฑ์การวัดผลการเรียนอย่างชัดเจน และมีข้อเสนอแนะว่า ควรนำผลการนิเทศของคณะกรรมการสถานศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน ควรมีการประชุมและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ทุกครั้งในการจัดครูเข้าชั้นเรียน และควรแจ้งผลการประเมินการใช้หลักสูตรให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ; การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ; การเรียนการสอน ; การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the participation of school boards in academic affairs administration in schools under Buriram Primary Educational Area Service 2, classified by school size and status, as perceived by the school boards in 3 aspects: school curriculum development, learning and teaching, and measurement, evaluation and learning result transfer, and to gather problems and suggestions related. The sample was 321 school board members, derived through Krejcie and Morgan's sample-sizes table and simple random sampling. The instrument used for collecting the data was the rating-scale questionnaire, constructed by the researcher and with the reliability of 97. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and the t-test. The main research findings were that: the participation was at the high level, except in measurement, evaluation and learning result transfer aspects, which was at the moderate level; the participation classified by school sizes into small and big sizes, as a whole in almost all aspects was not different, except in the measurement, evaluation and learning result transfer aspects it was found with a statistically significant difference at the .05 level, where by the school board members in small schools had more participation than in big schools; classified by status in being in schools and being outside schools, as a whole and in all aspects was not different; and the participation in academic affairs administration had problems including: schools not notifying the results of the curriculum implementation and evaluation continuously and currently; not clearly understanding forms, regulation and criteria of evaluation; and no roles in assigning classroom teachers. Suggestions developed: school boards supervision results should be used for learning and teaching improvement; there should be school board meetings and approvals on each classroom assignment; and curriculum evaluation should be reported to the school boards.

Keywords : Participation ; school Boards ; school curriculum development ; learning and teaching, and measurement ; evaluation and learning result transfer.

บทนำ

การจัดศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศชาติสร้างความมั่นคงความเจริญก้าวหน้าในสังคม ความสงบเรียบร้อย การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมีประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านการเรียนรู้ ซึ่ดความสามารถ สร้างพลเมืองดี สุภาพร่างกายจิตใจความคิด ค่านิยมทัศนคติ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรม จัดการศึกษาที่มุ่งผลิตคนให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อประเทศชาติ การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และทันต่อความเจริญก้าวหน้าอยู่เสมอโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบัน จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วมทางการศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสถานศึกษา

ในปัจจุบันการจัดการศึกษาเป็นเรื่องสำคัญของทุกคน ไม่ใช่แค่รัฐบาล สถานศึกษา หรือกระทรวงศึกษา เท่านั้น ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและดำเนินการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นคณะบุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับ ส่งเสริมดูแล ให้คำแนะนำในการจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษาในทิศทางและบริบทที่เหมาะสมกับสถานศึกษาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทสำคัญในการนำความคิด ความต้องการของชุมชนสู่โรงเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น และช่วยให้ประชาชนพัฒนาคุณภาพของตนเอง การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือ ความช่วยเหลือ การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างแท้จริงในการกำกับส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้น การติดตามตรวจสอบการเปิดให้โอกาสทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา

อย่างไรก็ตาม(มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545) ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการไปยังเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ดังนั้น งาน

บริหารสถานศึกษาภายหลังการปฏิรูปการศึกษา จึงมี 4 ด้าน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และบริหารทั่วไป โดยถือว่างานวิชาการเป็นงานหลัก เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนงานอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกันแต่ถือว่าเป็นงานที่ลำดับรองลงมา โดยเป็นงานสนับสนุน ให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สถิตชัย วรานนท์วินช, 2553 : 144-145) ขอบข่ายงานวิชาการมีทั้งหมด 8 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางการศึกษา (สมเดช สีแสง, 2550 : 303-304)

โดยแท้จริงแล้วงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียนโดยตรง และเป็นหัวใจหลักของงานวิชาการนั้น มีอยู่ 3 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียน (พนัส ดั่งเอก. 2555 : 2) งานดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และต้องให้ความสำคัญในการปฏิบัติอย่างเต็มที่ เพื่อสามารถนำพาให้การปฏิบัติงานวิชาการประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารที่ยึดถือเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหาร มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติจะสามารถนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จได้ ตรงกันข้ามกับผู้บริหารที่ไม่เห็นความสำคัญของงานวิชาการอาจเป็นเพราะไม่มีความรู้ความสามารถ ขาดทักษะประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มองเห็นงานอื่นที่สำคัญกว่างานวิชาการจึงไม่นำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (ทัศนีย์ เนตรประโคน, 2552 : บทคัดย่อ) นับตั้งแต่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ไปแล้ว ได้มีการติดตามผลการหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ตลอดเวลา ซึ่งจากการติดตามผลการใช้หลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพบปัญหาความเข้าใจไม่ตรงกันในหลายๆเรื่อง ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งปัญหาดังกล่าวเกิดจากการขาดความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องและความเข้าใจไม่ตรงกัน

และได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหามาเป็นระยะมาตลอดเพื่อสร้างเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 1)

สุวรรณ ผ่าโผน (2549 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การบริหารวิชาการของโรงเรียน โดยทั่วไปยังไม่เป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่าย ทั้งผู้บริหาร คณะครู และชุมชน เห็นได้จากผู้ปกครองและครูบางคนในชุมชน ยังนิยมส่งลูกหลานไปเรียนที่โรงเรียนดัง โรงเรียนประจำอำเภอ และโรงเรียนในตัวเมือง ย่อมแสดงว่างานวิชาการยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ทุกฝ่ายต้องการ หากผลการศึกษาของชาติยังต่ำลงเรื่อยๆ และมีแนวโน้มของปัญหาเพิ่มขึ้น ขาดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยเฉพาะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นพื้นฐาน ซึ่งการได้มาจากทุกองค์กรในชุมชนและท้องถิ่น ย่อมที่แสดงให้เห็นว่า ชุมชนผู้ปกครองต้องการอะไร ตลอดจนชุมชน ท้องถิ่น ทั้งนี้ทั้งนั้นจะต้องได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน เพราะเป็นตัวแทนของผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกันพัฒนากับสถานศึกษา จุดแข็งจุดอ่อนของหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้ตรงต่อความต้องการ รวมถึงการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้ แต่สถานศึกษายังปฏิบัติงานเดิมๆ วรอุณญา วิโนทพรธ (2546 : 40-42) กล่าวว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมวางแผนสร้างความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ การเห็นชอบอนุมัติหลักสูตรร่วมถึงการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา การกำกับในเรื่องการวัดประเมินผลและการเทียบโอน การกำกับในเรื่องการทำสื่อในการจัดการเรียนการสอน และร่วมกำกับ ตรวจสอบ สถานศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพ

จากความเป็นมาความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นพื้นฐาน งานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของงานวิชาการในสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้ง 2 ด้าน ตามตัวแปรอิสระได้แก่ ขนาดสถานศึกษา และสถานภาพ

3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันและสถานภาพต่างกัน มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้วิจัยในครั้งนี้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมดจำนวน 2,367 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 321 คน เป็นผู้อยู่ในสถานศึกษา 196 คน และอยู่นอกสถานศึกษา 125 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รวบรวมรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 231 โรงเรียน
2. รวบรวมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาทั้งหมด 231 โรงเรียน ได้จำนวน 2,367 คน
3. เปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน
4. ทำการแบบแบ่งชั้น ในการเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา จำนวน

321 คน โดยการจับสลากตามขนาดของสถานศึกษา เทียบสัดส่วนขนาดเล็กและขนาดใหญ่

5. ส่งแบบสอบถามให้กับโรงเรียนที่สุ่มได้โดยกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 331 คน

6. รวบรวมแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ที่ได้ตอบแล้วเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งหมดจำนวน 2,367 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริร์มย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวนโรงเรียน 231 โรงเรียนแบ่งเป็นขนาดเล็ก 183 โรงเรียนและโรงเรียนขนาดใหญ่ 48 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 321 คน ที่อยู่ในสถานศึกษา 202 คน และนอกสถานศึกษา 129 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ เครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970 : 608-610; อ่างโน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 149) และวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มย์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ตัวแปรต้น) ได้แก่ ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มย์ เขต 2 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน แต่ละด้านมี 15 ข้อคำถาม รวม 45 ข้อคำถาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การสร้างเครื่องมือวิจัย

1. สร้างแบบสอบถามตามคำนิยามศัพท์เฉพาะ ตามตัวแปรตาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาความเหมาะสมและความถูกต้องของภาษา

3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถาม

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่า 0.67-1.00 เกือบทั้งหมด และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในข้อที่ไม่ถึง 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้ได้ความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

7. ปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

8. นำแบบสอบถามที่ได้ทดลองใช้ (Try - out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มย์ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

9. นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .97 ถือว่าใช้ได้

10. นำมาทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนูริร์มย์ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษานูริร์มย์ เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ส่งแบบสอบถามในตู้รับเอกสารราชการของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยแนบซองไปรษณีย์พร้อมจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย จำนวน 331 ฉบับ

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ส่งกลับมา ให้ได้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

4. หากไม่ได้รับตามกำหนด จะติดตามแบบสอบถามด้วยตนเองในโรงเรียนยังไม่ให้และขออภัยให้ส่งแบบสอบถามกลับคืน หลังจากรออีก 7 วัน แล้วปรากฏว่า ได้แบบสอบถามทั้งหมด 321 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และใช้ค่าสถิติได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและเกือบทุกด้านอยู่ใน ระดับมาก ยกเว้นด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็นในโรงเรียน ขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้าน เกือบทุกด้านไม่ แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนจำแนก ตามสถานภาพ เป็นอยู่ภายในสถานศึกษาและอยู่นอกสถาน ศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนมีปัญหา คือ สถานศึกษาไม่แจ้งผลการใช้และ การประเมินหลักสูตรให้ทราบอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ไม่ เข้าใจรูปแบบ ระเบียบ และเกณฑ์การวัดผลการเรียนอย่าง ชัดเจน และมีข้อเสนอแนะว่า ควรนำผลการนิเทศของคณะ

กรรมการสถานศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน ควรมีการประชุมและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถาน ศึกษาทุกครั้งในการจัดครูเข้าชั้นเรียน และควรแจ้งผลการ ประเมินการใช้หลักสูตรให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปราย ด้าน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม รายด้าน และรายข้อ อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ทำให้ชุมชนหรือคณะ กรรมการสถานศึกษาเกิดความตื่นตัวด้านการศึกษามีสูงมากใน สังคม จึงน่าจะมีส่วนผลักดันให้มีผู้คนสนใจ เรื่อง การศึกษาโดย เฉพาะบุคคลที่ได้รับการประกาศแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ สถานศึกษามีความสนใจเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการ ศึกษาส่งผลให้คณะกรรมการศึกษามีบทบาทมากขึ้นมีส่วนร่วม ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนมากขึ้นกว่าเดิมในอดีต ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา จนกระทั่งในปัจจุบันการปฏิรูป การศึกษายังคงมีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่ก่อให้เกิด ความตื่นตัวและการเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติในระดับสถาน ศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านวิชาการ เพราะมี การเปลี่ยนแปลงตั้งแต่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร ท้องถิ่นที่ต้องการให้ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมนอกจากนี้ยัง สอดคล้องงานวิจัยของ หนูอง สมสมัย (2550 : บทคัดย่อ) ที่ ได้วิจัยความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อ การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 และพบว่า คณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม ในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารและคณะกรรมการสถาน ศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุดรราชธานี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ด้านการเรียนการสอน โดยรวม รายด้าน และรายข้อ อยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฐานเป็นครูและเป็นผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน เป็นผู้นำชุมชน จึงทราบถึงปัญหาในการทำงานในเรื่องการเรียนการสอนเป็นอย่างดี และน่าจะเป็นผลมาจาก นโยบายการปฏิรูปการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการที่ดำเนิน การพร้อมกันทั่วประเทศ มีการเผยแพร่ความรู้สาระต่าง ๆ ผ่านสื่อสารมวลชนหลายแขนงอีกทั้งมี เอกสารต่าง ๆ ส่งให้โรงเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานที่แต่งตั้งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง ชาติ พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง ชาติ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงเป็นการกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ขึ้นใน คณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษาทั่วประเทศ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญเกิด ครุเจริญ (2544: บทคัดย่อ) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับ มาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญศรี แสงศรี (2545 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบัวเขต จังหวัด สุรินทร์ และพบว่า คณะกรรมการมีส่วนร่วมในระดับมาก และ ยังสอดคล้องกับ ธนศ ปานอุทัย (2545 : 69) ที่ได้วิจัยเรื่องการ มีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนแตกต่างกันพบว่า อยู่ระดับมาก

ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนโดย รวม รายงาน และรายชื่อ เกือบทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าภายหลัง การประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการ ศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวัด ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ให้แก่ ครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษาเหล่านั้น แต่ไม่ได้มีการจัดฝึกอบรม ให้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่อยู่นอกสถาน ศึกษา จึงทำให้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเหล่านี้ ไม่ ทราบและไม่มีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียน จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมด้านนี้อยู่ในระดับปาน กลาง อย่างไรก็ดี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ อุดร พูลสวัสดิ์ (2544 : 85) ที่ได้ทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการ

ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานใน โรงเรียนด้านส่งเสริมพัฒนาการดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนให้เป็นไปตามจุดประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ร่วมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้บังเกิดผลดีต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ของ การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่มีความคิดเห็น ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง มีส่วนร่วมในการวางโครงสร้างหลัก สูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย ร่วมออกแบบการ เรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประชุม รูปแบบ ระเบียบ เกณฑ์การวัดผลการเรียนให้เข้าใจตรงกัน แตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีส่วนร่วมใน การเรียบเรียงหลักสูตรเป็นเล่มนำไปใช้งานจริง แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05โดยคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าคณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้ อาจเกิดจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีบุคลากรจำนวนมากและมี ประสิทธิภาพทำให้งานด้านพัฒนาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนในการทำงานและ มีความคล่องตัวสูง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ใน โรงเรียนขนาดใหญ่เพียงแต่ให้ความเห็นชอบ ต่างจากโรงเรียน ขนาดเล็กที่บุคลากรและความคล่องตัวมีไม่มากต้องระดม ทรัพยากรรวมถึงคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ ทำงาน ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้น ฐานมีส่วนร่วมมากกว่าผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ อัยนา เพ็ชรทองคำ (2549 : 157) ที่กล่าวว่าหลักสูตรสถานศึกษา คือ เป็น แนวทางที่สถานศึกษาใช้ในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ มีสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถประยุกต์ความรู้ไป ใช้ในการแก้ปัญหา ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้เป็นปกติสุข

ด้านการเรียนการสอน เรื่อง ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยนำผลการ วิจัยมาปรับปรุงการเรียนการสอน สนับสนุนงบประมาณ

การผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และให้ครูจัดทำเอกสารวิชาการขึ้นเป็นปัจจุบัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการเรียนการสอนไม่ค่อยเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งเป็นเพียงผู้ส่งเสริม แต่ที่จริงต้องขึ้นอยู่กับครูว่าจะดำเนินการได้ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542 : 126-128) ได้วิจัย การมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาการเรียนการสอน ซึ่งชุมชนผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อดำเนินงานการพัฒนาการศึกษา การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน หลักสูตร การทำกิจกรรม โดยมีพ่อแม่ผู้ปกครองบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถด้านใดด้านหนึ่งเข้ามาเป็นวิทยากรเสริมความรู้ หรือพาผู้เรียนไปเรียนรู้โดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนขนาดใหญ่จะมีการบริหารที่ดีกว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กต้องระดมบุคลากรในการทำงาน

ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เรื่อง มีส่วนร่วมในการอนุมัติผลการเรียนตามระเบียบการวัดประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเกิดจากโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งโดยขนาดและงบประมาณมีอยู่น้อย ทุกเรื่องจึงต้องมีการของความช่วยเหลือจากคณะกรรมการสถานศึกษาทำให้คณะกรรมการสถานศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมเกือบทุกด้านมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเกิดจากบริหารโรงเรียนอาจจะยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และร่วมตัดสินใจ ทำฝ่ายทุกฝ่ายให้ความช่วยเหลือร่วมแก้ปัญหา รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของทุกฝ่ายสอดคล้องกับ ธาณี คลังชำนาญ (2548 : 15) ที่ได้วิจัย การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารวิชาการของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรงในการเรียนรู้อย่างไร ซึ่งจะต้องมีการวางแผนก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ ผู้บริหารต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการ

พัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ การประชุม อบรม สัมมนาหรือการศึกษาต่อ สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการจัดหาและการใช้สื่อการเรียนการสอน

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม รายด้าน และรายข้อ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ระบุในกฎกระทรวงซึ่งสอดคล้องสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546 : 51-53) กับ ที่กล่าวถึงบทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา ความหลากหลายของบุคคลที่เป็นคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งสามารถบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเอง ตามกรอบของกฎหมาย กำหนดไว้ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพการศึกษาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ร่วมมือกับครู บุคลากรทางการศึกษา ชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารและตัวแทนครู เป็นผู้มีความชำนาญในสายวิชาชีพครู มีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษา มีความสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณและเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษากับแผนพัฒนาท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า เป็นผู้สะท้อนความรัก ความศรัทธา ความภูมิใจต่อสถาบันการศึกษาช่วยจรรโลงคุณค่าให้ศิษย์รุ่นหลังประสบผลสำเร็จในการศึกษา ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น เป็นผู้นำเสนอข้อมูลด้านคุณธรรมจริยธรรมของศาสนา เพื่อให้ให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมทุกๆ ด้าน มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษามีความ

เข้มแข็งและพัฒนาอย่างยั่งยืน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและเกือบทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ เป็นผู้อยู่ในสถานศึกษากับผู้นอกสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แต่แยกตามขนาดสถานศึกษา เป็นขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยรวมและเกือบทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดเล็กมีส่วนร่วมมากกว่าในโรงเรียนขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังพบว่าในรายข้อ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง มีส่วนร่วมในการเรียบเรียงหลักสูตรเป็นเล่มก่อนนำไปใช้จริง ด้านการเรียนการสอน เรื่อง ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยนำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน และสนับสนุนงบประมาณการผลิตสื่อเพื่อใช้ในการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ แตกต่างกันที่ระดับ .05 และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรื่อง มีส่วนร่วมในการวางโครงสร้างหลักสูตรสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมาย ประชุมรูปแบบระเบียบ เกณฑ์การวัดผลการเรียนให้เข้าใจตรงกัน และร่วมออกแบบการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการเรียนการสอน เรื่อง ให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการชั้นเป็นปัจจุบัน และด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ เรื่อง มีส่วนร่วมในการอนุมัติผลการเรียนตามระเบียบการวัดประเมินผล แตกต่างกันที่ระดับ .01

3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน มีปัญหา คือ สถาน

ศึกษาไม่แจ้งผลการใช้และการประเมินหลักสูตรให้ทราบอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ไม่ไม่เข้าใจรูปแบบ ระเบียบ และเกณฑ์การวัดผลการเรียนอย่างชัดเจน และมีข้อเสนอแนะว่า ควรนำผลการนิเทศของคณะกรรมการสถานศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงด้านการเรียนการสอน ควรมีการประชุมและผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาทุกครั้งที่ในการจัดครูเข้าชั้นเรียน และควรแจ้งผลการประเมินการใช้หลักสูตรให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำผลการวิจัยการที่ได้ไปใช้ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นให้ครูและนักเรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ โดยการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและงานอื่นๆตามบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมหรืออบรมให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้ในด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพราะผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง และควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนไม่ใช่แค่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ถึงเป้าหมายและควรศึกษาร่วมกันของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพิ่มขอบข่ายของงานวิจัยให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมทั้งหมด ควรศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดที่อยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา และผู้ปกครององค์กรอื่นๆ ควรใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การทดลอง เพื่อได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรกำหนดขอบเขต เนื้อหา กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดเพื่อจะได้ข้อมูลที่ละเอียดชัดเจนยิ่งขึ้น และควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 2 ทั้งด้านเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และกำหนดประเด็น ตัวแปรที่ศึกษาเพิ่ม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่อนุญาตให้ทำงานวิจัยเรื่องนี้ ขอคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร โคตรบรรเทา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือจนประสบความสำเร็จ ขอคุณครอบครัวที่กำลังใจเข้าพเจ้าในการทำงาน ขอคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน และขอขอบคุณบิดามารดาที่เลี้ยงดู อบรมสั่งสอนจนทำให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **การบริหารงาน วิชาการ เล่ม 4.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว
- ทัศนีย์ เนตรประโคน. (2552). **สภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อำเภอประโคนชัย.**วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชเนต ปานอุทัย. (2545). **การมีส่วนร่วมตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพนักเรียนแตกต่างกัน.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตนครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญศรี แสงศรี. (2545). **การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอบัวเช็ดจังหวัดสุรินทร์.** คุรุศาสตรมหาบัณฑิต อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญเกิด ครเจริญ. (2544). **การปฏิบัติงานของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิด เห็นของข้าราชการครู ใน อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- พนัส ดั่งวงเอก. (2555). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1.** คุรุศาสตรมหาบัณฑิต บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรุณยุพา วโนทพรรษ์. (2546). **ศึกษาการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ ผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี.** การศึกษามหาบัณฑิต สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมเดช แสงสี. (2550). **คู่มือบริหารโรงเรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** ชัยนาท : โมเดิร์นไฮม.
- สุวรรณ ผ่าโพน. (2549). **การบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอค้อวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1.** คุรุศาสตรมหาบัณฑิต บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.
- สถิตชัย วรานนท์วนิช. (2553). **ผู้บริหารกับการ บริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ : เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **แนวทางประเมินตามสภาพจริง.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- หนูอาจ สมชัย. (2550). **การศึกษาความคิดเห็นของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมี ส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1.** คุรุศาสตรมหาบัณฑิต อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.